

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorum

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

6. Adlocutio Missorum dominicorum ad electores.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

Diaconus S. Dodoardus Diaconus S. Sicfridus Diaconus S.

Vasalli. † Liudo. † Odalricus. † Fidentius. † Gibuinus. † Rotmarus. † Vto. † Geroldus. † Gislemarus. † Sidrach. † Allo. † Hadericus. † Rodulfus. † Hagano. † Rumbertus. † Vuido. † Adroldus. † Gerardus. † Framericus. † Rothardus. † item Hadericus. † Berno. † Magembodus. † Brunerus. † Nodilo. † Amalraus. † Amalbertus. † Agbertus. † Gerbertus.

ADMONITIO SIRDORUM. *Haec tenet excusatio Remensis ex veteri codice sancti Laurentii Leodicensis, ubi inscribitur: Consensus Canonorum & monachorum Remensis Ecclesiae de electione Domni Fulconis, qui Hinemaro successit.*

Allocutio Missorum Imperatoris Ludovici Pij ad clerum & plebem electionis causa congregatam.

VI. Adnuntiamus vobis, dilectissimi fratres, quatenus divina inspiratione admonitus Dominus clementissimus & Imperator Christianissimus Hludovicus unquamque rem quae vicio aliquo depravata fuerat ad suum jus & ad rectitudinis tenorem nititur revocare. Et maxime de his quae ad Dei Ecclesias pertinent curam gerit, ut suos omni modo habeant honores, & ut rectores earum apti sint ea praevidere quae eis commissa sunt. Notum sit omnibus suis fidelibus, qui in ista parochia consistunt, ideo nos huc missos fuisse ut concessam ab eo potestatem inter vos eligendi sacerdotem adnuntiarem: quia multum ei vestra fatigatio abhorret, quod tandiu absque pastore & rectore erratis. Quamobrem imperialis clementia atque prudentia talem virum a Deo electum & omnibus probatum eligere sanxit qui ad utilitatem omnium in sancta Dei Ecclesia proficiat. Et universa vestrae sanctitati enumerare iussit, quibus virtutibus & moribus ornatus, quibusque vitiis & reprehensionibus innotabilis existere debeat qui ad talem honorem desiderat pervenire, cujus optime beatus Paulus Apostolus vitam morisque diserti in epistola quam scripsit ad Timotheum. Dicit enim: *Si quis episcopatum desiderat, usque ne incidat in laqueum diaboli.* Item ad Titum de eadem re scribens ait: *Huius rei gratia reliqui te Cretae, usque & contradicentes resistere.* Adportetur liber, & praesentibus vobis istae sententiae legantur. Volumus ut etiam canones coram vobis legantur, in quibus praecipua nostrae vitae continentur, ut in

illis potius discamus quales ad tale ministerium promoveri conveniant. Ideo revera & sententias Apostoli & capitula canonum legi praecipimus, ne quis ignorationis causa se possit tueri, si de electione fuerit jure correptus. De canone Apostolorum c. xvii. & xviii. & xxx. & xxxvii. legatur. Item de canone Antiocheni [Concilij] c. xix. Item de canone Laodicensium cap. xii. & cap. xiii. Item de canone Chalcedonensi cap. ii. & cap. iv. Item de canone Sardicensis Concilij cap. ii. & cap. v. Item de canone Africani Concilij cap. xvii. Item de canone Hipponensis Concilij cap. xvii. & cap. lvii. Item de decretis Papae Siricij cap. viii. & cap. ix. & xiv. Item in decretis Zosimi cap. iiii. Item in decretis Innocentij cap. *. Item in decretis Gelasij cap. xxiv. Item in decretis Celestini cap. xviii. & xx. Item in decretis Leonis Papae cap. xxxiii. & cap. xxxv. & cap. xlix.

Meminisse vos decet, o Dei Sacerdotes, propositi & ordinationis vestrae, qui gubernacula tenetis animarum, & positi estis columnae in Ecclesia Dei ad sustentandos infirmos, ad confortandos imbecilles, ad consolandos pusillanimes. Vobis cura pauperum commissa est, vestro ore corpus Christi conficitur, per impositionem manuum vestrarum a laqueis diaboli homines liberantur. Cavete ne ab adversario decipi amini, ut concessa potestas eligendi in majus vos ponat periculum. Bene nostis, fratres, quod periculum vobis dicimus. Id est, ne quis per adulationem, aut per timorem, aut per praemium, aut per aliquam talem amicitiam quam nonnulli inter se homines dando & remunerando habere solent, sed is qui dignus & omnibus amabilis, & moribus bonis, & sanctae conversationis existens, ad istam sanctam & venerabilem sedem Pontifex eligatur. Mementote quemadmodum de imperitis vel falsis pastoribus Salvator loquitur dicens: *Quod si cecus cecum duxerit, nome ambo in foveam cadent.* Non dominum eligite, sed sacerdotem; non tyrannum, sed Episcopum: non qui praeesse, sed prodesse velit; non eum cui dominari magis quam consulere subditis placet. Huc usque Sacerdotibus loquimur, de quibus Dominus dicit: *Sancti estote, quoniam ego sanctus sum.* Nunc ad ceteros Clericos veniamus, qui cum humilitate & patientia expectant donec ad altiore promovantur gradum,

P p iij

Matth. 15.

Levit. 11.

qui benedictionem jam sibi datam bonis operibus adornent, & nullis vitis subiaceant. Vos etiam, fratres, ammonemus ut in hac electione unanimes sitis, vestrisque prioribus obediens, pari devotione communicque consilio utilitatem vestram considerantes, nihil præter illorum conscientiam facientes, una voce pariter unum Deum suppliciter deprecamini, ut qui nullis meritis facientibus potestatem vobis eligendi tribuit, sibi placibilem & vobis utilem gubernatorem inter vos manifestet. Attendite ne tam præclarum ac deificum munus ab illis deludatur qui magis sua considerant commoda quam aliorum. His enim nullus in hac electione locus detur qui sanctum rectumque consilium vestrum perniciosis argumentationibus disturbare pertemptant; sed juxta canonum instituta, plurimorum ac meliorum prævaleant & roborentur sententiæ. Vos ergo, virgines, viduæque, admonemus, quæ vitam vestram soli Deo dicatis, ut ab illo cumulum mercedis alij centesimum, alij sexagesimum reciperetis, ut simul cum his quibus supra diximus una mente Deum deprecemini ut talem vobis sacerdotem dare dignetur qui gregem sibi commissum ab omni periculo defendere valeat & velit. Non præmittimus vos nobiles & fideles laicos, qui licitis connubiis adstricti & ad generandas proles legitimis conjugibus celsis copulati, ut una voce, communi consilio, Deum omnipotentem pariter invocetis ut non de aliena Ecclesia sacerdotem vobis mitat, sed de ipsa familia, si dignus in ea aliquis fuerit inventus, dare dignetur. Sæpe enim inter eum qui de aliena Ecclesia fuerit Pontifex factus & inter gregem sibi commissum scandala & contentiones oriuntur, & peccatis facientibus fit lupus qui debebat esse pastor. Et semper inter eos, ut ait Apostolus, *foris pugne, intus sunt timores*. Absit ut inter vos talis eligatur qui postea de pravis actibus incriminari [aut] condemnari possit.

Gal. 6. *Nolite errare*, inquit Apostolus, *Deus non irridetur*. Si fortè aliquis per vestrum præmium aut per aliquam malitiosam artem hanc sedem subripere conaverit, & hoc vobis malum consentientibus ut in illum electio veniat, hoc nequaquam consentiemus vobis, sed Domino Imperatori adnuntiemus; & ille sine ullo periculo, & cum licentia canonum, undecunque & cuicumque Clerico voluerit, dare potuerit. Et tunc merito auferetur à vobis potestas

eligendi, quia Deo offendistis, & vosmet abominationem exhibuistis. Id noverit vestra tantummodo astutia in hac re esse sequendum quod nec præceptis apostolicis contrarium nec decretis sanctorum inveniatur adversum.

Haecenus singulariter unumquemque per gradum & propositum suum admonuimus. Nunc generaliter ad omnes sermo noster dirigitur; quia non solum hi qui primores, sed etiam minimi qui in ista parochia sunt, istiusmodi rebus omnino indigent. Magnopere studendum est, dilectissimi fratres, Deum suppliciter deprecari ut talem inter vos ad suum servitium aptum & vobis profectuosum per suam magnam clementiam manifestare dignetur. Ideoque ammonemus ut tridua jejunia ab omnibus in ista parochia commemorantibus fieri jubeantur, & ut elemosynæ quantumcunque dare poterit in suo maneat arbitrio. Similique omnes una voce unaque mente omnipotentem Deum deprecamur ut talis Dei famulus, Deoque dignus, & bonis hominibus acceptus, ad illam venerabilem sedem Pontifex eligatur, qui postmodum nullo vitio, nulla reprehensione arguatur; sed sit bonis moribus ornatus, & sancta conversatione suffultus, sacrisque litteris imbutus, ut idoneus minister esse possit ad perficiendum ea quæ ei commissa fuerint. Quisquis abutitur ministerio, non sibi tantummodo nocet, sed etiam illis quibus ad instar speculi in altiori & eminentiori loco positus, cujus vita & actiones cunctis sub illius regimine constitutus exemplar esse debeat. Quod si ejus opera qui ceteris præpositus est doctrinam destruant, cunctis ad dispectionem suo exemplo semetipsum præbet. Ideoque eadem vestigia reciproci sermonibus iteramus, ut melius intelligatis quanto studio atque prudentia ea debetis providere quæ diutius & stabiliter debent permanere. Nobis quoque hujus electionis tantum observatio credita est; ne per ignorationem aut ambitionem delinquere sinamus. Ideoque mandamus vobis ex verbo Domni Imperatoris, & per illam fidem quam Deo & Domino Imperatori Hludovico jurejurando conservare promissistis, ut ne in illo terribili examine, in quo omnes ante tribunal judicis consistere debemus, in gravissimam damnationis sententiam incidatis, unde ultra nullatenus evadere valeatis, sed æterna damnatione excusabilem legitis in perpetuo penam,

Conc. Nic.
c. 6.

1. Cor. 7.

Gal. 6.

ut eum quem meliorem & doctiorem & bonis moribus ornatorem in ista congregatione conversari noveritis, nobis eum celare non dedignemini. Non enim parva res est quam superius diximus. Eam animis infigite vestris, ut diutius ventilata ad puritatem hujus rei & ad unanimitatem corda vestra convertat. Numquid tam obdurati animo estis ut nostra monita surda aure pertranscant? aut lapideum cor & ex silice nati corum nostra non emolliat oratio? Quis infelicium de tali non terreat supplicio? Quis miserorum qui talibus dictis non vereatur? Audiant hi & timeant, qui fautores fieri volunt iniquorum, Psalmistam dicentem: *Si videbas furem, curreas cum eo, & cum adulteris portionem tuam ponebas.* Et etiam nihilo minus delinquent qui pravis actibus consentiunt quam qui perversa agunt. Non eos solummodo esse reos Apostolus testatur qui mala faciunt, sed qui consentiunt facientibus. Timemus ergo vestram offendere dilectionem quod tam duriter loquimur. Sed confidimus in Deo quia idcirco nobis indignari non vultis quia perversa consilia vel acta testamur. Sed quicumque irasci mavult, suam magis indicare conscientiam poterit quam nostram depravare sententiam. Ideoque prius vitium accusamus quam oriatur, ut penitus deleatur, & ne nocivum vel pestiferum genus ambitionis detrimentum in vobis creat, aut quod ulla ambiguitas sermonum vel diversitas voluntatum a vero recitandis tramite vosmet deviare possit. *Decretum cleri & plebis Ecclesie Laudunensis de electione Hedenulsi Episcopi ad Hincmarum Metropolitanum & Episcopos provincie, ut illum ordinent.*

VII. Domino reverentissimo & sanctissimo Hincmaro Archiepiscopo ceterisque vestre dioceseos sanctis patribus & Episcopis, clerus Laudunensis, cum totius parochie plebibus & sibi conjunctis Presulibus, aeternam in Domino Iesu Christo salutem & pacem. Canonicis regulis & apostolicis institutionibus statutum esse recolimus ut quotiens qualibet civitas ministerio pontificalis dignitatis caruerit, proprioque pastore vacaverit, cum decreto electionis, singulorum petentium manibus roborato, metropolitanum adire Pontificem debeant, & de substituendo in loco ejus qui deceffit pastore petitione supplici commovere, quatenus & civitas sollicitudine pastoralis destituta proprio recuperetur Pontifice, & qui ordinandus est

gratiosus possit accedere: quia cui debet Leo I. ep. ab omnibus obediri, utique debet & ab 89. c. 3. omnibus eligi, ne civitas non optatum Episcopus. Idem epist. 84. c. 1. piscopum aut contemnat aut oderit, & fiat minus religiosa quam convenit cui non licuit habere quem voluit, hi vero qui ordinaturi sunt, in quem viderint omnium vota propensius concordare, promptius liberiusque illi manus imponere possint. Quapropter cum decreto nostre electionis manibus singulorum nostrorum roborato ad paternitatem vestram accedentes, Hedenulsum Ecclesie nostre filium, & in Ecclesia nostra suffragantibus stipendiorum meritis ad onus usque sacerdotale promotum, vita & moribus & sancta conversatione idoneum approbatum, quem per licentiam vestram, favente Christianissimo Imperatore Karolo pari consensu ac concordia devotione atque unanimi voluntate eligimus, per manus vestras ac ceterorum vestre dioceseos sanctorum Episcoporum consecrari nobisque & Ecclesie nostre doctorem atque Pontificem institui imploramus, precamur, ac petimus. Eligimus autem eum nobis fore pastorem quem apostolica forma, qua Episcopum ornatum beatus Paulus esse oportere demonstrat, congruere & sacris non obviare canonibus Christi gratia cooperante confidimus. Oramus sanctam paternitatem vestram nunc & semper in Christo bene placere. Actum V. Kalendas Aprilis in basilica sancte Mariæ genitricis Dei & Domini nostri Iesu Christi anno incarnationis ejusdem Domini nostri Iesu Christi DCCCXXXVI. regni Domini Karoli Imperatoris XXXVI. & imperij primo, Indictione nona.

Aliud decretum cleri Parisiensis de electione Aneæ Episcopi, quem Karolus Rex insinuaverat, ad Metropolitanum Senonensem ejusque provinciales Episcopos.

VIII. Religiosissimis patribus & fratribus, Gueniloni metropolitanum senonicae sedis antistiti, & universo clero ejus, & ceterarum Ecclesiarum Presulibus que in diocesi memoratae sedis censentur, cunctisque in eis Deo famulantibus, clerus matris Ecclesie Parisiorum, & fratres cenobij sancti Dionysij & sancti Germani & beate Genoveve ac Fosstensis diversorumque monasteriorum unanimiter, presentem & futuram salutem. Venerabilem pastorem nostrum Ercanradum nuper dececessisse cum longè lateque divulgatum sit, tum sanctitatem vestram latere